

ФИНАНСОВО – ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ

КЪМ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕТО И АДМИНИСТРИРАНЕТО НА МЕСТНИТЕ ТАКСИ И ЦЕНИ НА УСЛУГИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Целта на този анализ е да се установят тенденциите в приходите и разходите за Такса Битови Отпадъци (ТБО) и от там вземане на решение дали е необходимо увеличаването и.

Използван е метода на сравнителния анализ. За целите на метода на сравнението са използвани относителни величини. По своята същност относителните величини представляват частно от две абсолютни или средни величини. Най често използваните относителни величини са процентите.

Първото сравнение е как върви разхода по план сметката от 2014г. до 2021г. и съответния приход.

Таблица 1

Година	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Отчет План - сметка	6 111 375	6 646 275	6 829 441	7 415 174	8 148 608	8 490 444	8 432 816	10 486 482
събираемост	6 173 820	6 144 077	6 268 780	6 545 683	6 341 600	6 402 407	6 645 365	7 483 952
%събираемост/плансметка	101	92	92	88	78	75	79	71
недофинансиране в лева	-62 445	502 198	560 661	869 491	1 807 008	2 088 037	1 787 451	3 002 530

Както се вижда от таблицата разходите за извършване на услугата за ТБО се увеличават през годините докато събираемостта не нараства със същите темпове. Разликата в недофинансирането както в % така и в абсолютна сума расте.

Същата закономерност се наблюдава и в таблица 2

Таблица 2

Година	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Отчет План - сметка	6 111 375	6 646 275	6 829 441	7 415 174	8 148 608	8 490 444	8 432 816	10 486 482
приходи ТБО	6 173 820	6 144 077	6 268 780	6 545 683	6 341 600	6 402 407	6 645 365	7 483 952
% отчет план сметка към 2014г.	100	109	112	121	133	139	138	158
% приходи ТБО към 2014г.	100	100	102	106	103	104	108	122

Процентът на увеличение на разходите спрямо 2014г. бележи плавен ръст и достига до 58%.

Основен дял в план сметката заема разхода за работна заплата. Изменението на минималната работна заплата (МРЗ) през годините нараства с много по – големи темпове от колкото е нарастването на план сметката видно от таблица 3

Таблица 3

Година	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
МРЗ в лева	340	380	420	460	510	560	610	650
% към 2014	100	112	124	135	150	165	179	191
Отчет План - сметка лв.	6 111 375	6 646 275	6 829 441	7 415 174	8 148 608	8 490 444	8 432 816	10 486 482
% към 2014	100	109	112	121	139	139	138	172

Друго сравнение е това как стои община Велико Търново по отношение на ставките за ТБО спрямо другите общини в страната показано в таблица 4

Таблица 4

година	2019	2020	2021	2022
средни ст-сти на ТБО за страната в промили	5,9	6,3	7,2	7,6
минимални стойности	1,3	1	1	1,3
максимални стойности	21,8	20,8	21,8	21,8

за Община В.Търново

година	2019	2020	2021	2022
минимални стойности	1,3	1,3	1,3	1,7
максимални стойности	6	6	6	6,5

От таблица 4 се вижда, че нашата община в минималните стойности се доближава до тези в страната, а максималните стойности са както средните за страната.

Друг момент от анализа е колко тона се събират за сепариране и какъв е разхода и прихода за тон и какви тенденции се забелязват. За целта е таблица 5

Таблица 5

Година	2017	2018	2019	2020	2021
общо БО в тона	25 709	25 768	25 810	25 809	28 303
разходи за тон лв.	288,43	316,23	328,96	326,74	370,51
приходи за тон лева	254,61	246,10	248,06	257,48	264,42

Видно е че тоновете които постъпват за сепариране през годините са относително постоянни. Също относително постоянни са и приходите на тон, докато при разходите на тон имаме увеличение всяка година.

Следващ момент от анализа е какво е съотношението между **жилищните** имоти и **нежилищните** в облога за ТБО, както и на отделните услуги (събиране и транспортиране ; третиране в съоръжение и поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване). Те са представени в таблица 6 , като за база е използвана последната приключила година 2021.

За 2021г.				
облог	ЖИЛ.събиране и извозване	ЖИЛ.третиране	ЖИЛ.Чистота	общо
лв.	1 002 011,40	1 002 011,40	779 342,20	2 783 365
%	36	36	28	38
облог	неЖИЛ.събиране и извозване	неЖИЛ.третиране	неЖИЛ.Чистота	общо
лв.	891 610,20	490 385,61	3 076 055,19	4 458 051
%	20	11	69	62
всичко лв.	1 893 677,60	1 492 444,01	3 855 494,39	7 241 516
%	26	21	53	100
брой партиди				71 770
задължение на 1 партида лв.				100,90

Горната таблица показва, че от три вида услуги най – голям е делът на услугата за поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване и особено за нежилищните имоти. Това е така защото данъчните оценки на тези имоти са по – големи и няма освобождаване за не ползване на имота и намаляване за деклариране определяне на съд.

Съотношението в разпределението на задължението между жилищни и нежилищни имоти е 38% към 62% .

Също така броя партиди за годината е 71 770 и задължението за една партида е 100,90 лева. Трябва да се отбележи, че средният размер на задължението за една партида за страната е около 146,50 лева , а средния брой партиди е 31 000.

ИЗВОД : На база на горния анализ може да се направи извода, че приходите за ТБО запазват относителна постоянност в повишението с изключение на последната година, докато разходите бележат едно по-голямо и трайно увеличаване всяка

година. За да се избегне постоянно увеличаващия се дисбаланс е необходимо да се завиши промила(ставката) за ТБО. Но това трябва да е за жилищните имоти поради голямата разлика в съотношението с нежилищните имоти. Трябва стъпката да не бъде много голяма а такава, че да е поносима за хората и предприятията.

Очакваният ефект от увеличението е показан по долу, като база за изчисление е използвана 2021г.

При промяна на такса битови отпадъци общо за Община Велико Търново- таб. №1.

	сега 1,7	2,2	разлика
Велико Търново	2 360 796	3 055 148	694 352
Населени места 6,5 и 7,5	736 144	1 043 867	307 723
Второстепенни разпоредители 60%	780 803	936 963	156 160
ОБЩО	3 877 743	5 035 978	1 158 235

Примери за увеличението при три вида жилища за гр. В. Търново- таб. №2.

жилище кв. метри	Данъчна оценка	тбо сега	тбо след увеличение 2,2	разлика
58	34 545,00 лв.	58,73 лв.	76,00 лв.	17,27 лв.
96	64 789,00 лв.	110,14 лв.	142,54 лв.	32,39 лв.
156	121 518,00 лв.	206,58 лв.	267,34 лв.	60,76 лв.

Примери за увеличението при три вида жилища извън В. Търново- таб. №3.

КИЛИФАРЕВО					
жилище кв. метри	Данъчна оценка	тбо сега	тбо след увеличение 7,5	разлика	
75	4 046,00 лв.	26,30	30,35	4,05	
110	6 836,00 лв.	44,43	51,27	6,84	

БЕЛЯКОВЕЦ					
жилище кв. метри	Данъчна оценка	тбо сега	тбо след увеличение 6,5	разлика	
70	5 655,00 лв.	31,10	36,76	5,66	
157	10 072,00 лв.	55,40	65,47	10,07	

Общо очаквано увеличение: 1 158 235 лв. (един милион сто петдесет и осем хиляди двеста тридесет и пет лева) при база 2021 година.

Изготвил:

Вежен Пенев

Директор Дирекция "Местни данъци и такси"

